

Belangenbe

Achter de schermen behartigt NAJK de belangen van de jonge boeren en tuinders in de politiek. Ingewikkelde dossiers, zoals het klimaatdossier, het bedrijfsovernamefonds en het stikstofbeleid zijn een greep uit de onderwerpen waar de dagelijks bestuurders zich voor inzetten. Hoe ziet deze belangenbehartiging er eigenlijk uit? Wij geven je een kijkje in de keuken!

Tekst: Annet de Winter Beeld: Bron RIVM

Het stikstofbeleid

Het afgelopen jaar stond de boer in de picture. Dit mede door het stikstofbeleid. Samen met de provinciale besturen en de klankbordgroepen van NAJK is er een visiedocument opgesteld. De volledige visie is te vinden op: www.najk.nl/najk-over-het-stikstofbeleid.

Hierbij onze belangrijkste punten:

1. Betrouwbare rekenmodellen worden gebruikt (meten = weten).
2. Schotten tussen de landbouwsector en niet-landbouwsectoren (geen uitwisselingen tussen NH₃ en NO_x).
3. Beleidsregels in de provincies gaan niet verder dan de beleidsregels van de overheid.
4. Geen inname van latente ruimte.
5. Geen koppeling ammoniak aan dier- en fosfaatrechten.
6. Invoering van een realistische drempelwaarde, waarmee ook een oplossing wordt gecreëerd voor bedrijven met een 'PAS-melding' en het beweiden en bemesten.
7. Heldere evaluatie over het tot stand komen van de Natura 2000-gebieden en duidelijke formulering van herstelmaatregelen in de Natura 2000-gebieden.
8. Er moet perspectief en ontwikkelruimte blijven voor jonge boeren, ook voor degenen die hun bedrijf uitoefenen in de buurt van Natura 2000-gebieden.
9. Als maatregelen ingevoerd worden op bedrijven om, bijvoorbeeld een drempelwaarde te creëren, dan moeten deze inpasbaar zijn in de bedrijfsvoering (kan verschillen tussen bedrijven) en mogen deze niet tot kostprijsstijging leiden.

Marije Klever, dagelijks bestuurder met de portefeuille melkveehouderij, zit namens NAJK in het Landbouw Collectief. Veel gesprekken, discussieavonden en vooral een lange adem zijn nodig om de stem van de (jonge) boer duidelijk over te laten komen bij de politiek. "Afgelopen maanden ben ik in gesprek geweest met verschillende partijen en AJK's over de aanpak rondom het stikstofbeleid. Het is belangrijk om bewegingsvrijheid en vertrouwen in de toekomst te krijgen als jonge agrarisch ondernemers."

Help ons de JOLA-regeling te verbeteren

Van 2 december 2019 tot en met 7 februari 2020 was de Jonge Landbouwersregeling (JOLA) voor de vijfde keer opengesteld. Net als de voorgaande openstellingen, evalueert NAJK ook deze openstelling onder alle jonge agrariërs. Of je nu wel of geen aanvraag hebt gedaan, jouw mening en ervaring helpen ons bij de strijd voor passende ondersteuning van jonge boeren. Ga naar www.najk.nl/vul-jij-de-jola-evaluatie-ook-in en vul de evaluatie in!

Onthouding van goedkeuring op klimaatpakkoord

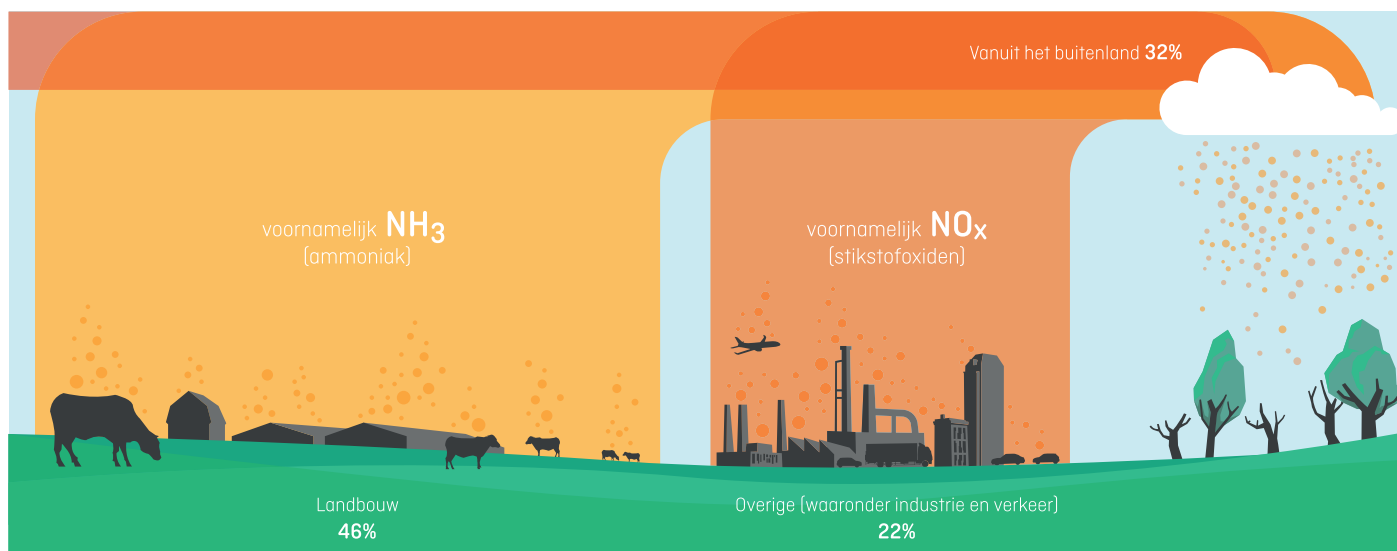
In juni 2019 presenteerde het kabinet het klimaatpakkoord. Met de maatregelen die in het akkoord beschreven staan, moeten de broeikasgassen in 2030 met 49% teruggedrongen zijn in vergelijking met 1990. Alle partijen die betrokken zijn geweest bij de klimaatpacten, zijn gevraagd de leden te raadplegen over het klimaatpakkoord. NAJK-voorzitter, Andre Arfman, heeft namens NAJK plaatsgenomen aan de klimaatpacten landbouw en landgebruik. Namens de jonge boeren en tuinders heeft NAJK de volgende reactie gegeven: "NAJK ziet de urgentie van het klimaatpakkoord. De agrarische sector wordt namelijk bovengemiddeld hard geraakt door de klimaatverandering. Hoewel NAJK in de basis positief is om aan klimaatverbetering te werken, kan NAJK zich op dit moment niet committeren aan het klimaatpakkoord. Het stikstofdossier zorgt momenteel voor veel onzekerheid. Hierdoor is het klimaatpakkoord in een ander daglicht gekomen. Ook is er onduidelijk hoeveel tijd, bewegingsvrijheid en geld er beschikbaar zal zijn voor de uitvoering van de klimaatmaatregelen", aldus Arfman. Wil je meer weten over de achtergrond en de visie van NAJK op het klimaatpakkoord? Kijk dan op www.najk.nl/najk-over-klimaat.

Green Deal: From Farm to Fork

In december 2019 presenteerde de Europese Commissie de Green Deal. De Green Deal moet Europa in 2050 klimaatneutraal maken. Vervuiling moet worden voorkomen. Bedrijven worden aangetrokken door hen te stimuleren om groene producten en services aan te bieden, om daarmee de natuur en de mens te beschermen. De focus zal liggen op energie, gebouwen, industrie en mobiliteit. Ook voor de agrarische sector zijn er plannen. Dit heet 'From Farm to Fork'. Dit plan focust zich op het produ-

hartigging:

meer dan alleen praatjes en netwerken.

Stikstofdepositie in Nederland. Bron: RIVM

ceren van veilig en gezond voedsel van hoge kwaliteit met een zo laag mogelijke impact op het milieu. Dit plan zal tussen 2021 en 2027 worden uitgevoerd, met als doel dat 40% van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid actief zou moeten bijdragen aan de klimaatdoelstellingen. Dit voorjaar wordt de verdere invulling van de From Farm to Fork-strategie gepresenteerd. Willem Voncken, portefeuillehouder internationaal: "Dit dossier kan een flinke impact op de agrarische sector gaan hebben. NAJK zit er daarom bovenop."

De From Farm to Fork-strategie heeft als doel om:

- > ervoor te zorgen dat alle Europeanen toegang hebben tot betaalbaar en duurzaam voedsel;
- > het klimaatprobleem op te lossen;
- > het milieu te verbeteren;
- > de biodiversiteit te behouden;
- > biologisch boeren te stimuleren;

Daarnaast wil From Farm to Fork bijdragen aan het bereiken van een circulaire economie – van productie tot consumptie.

Stop gebruik chloorprofam

Het gebruik van chloorprofam (CIPC) voor kiemremming in consumptie-aardappelen wordt vanaf 1 juli 2020 in de EU verboden. Concreet voor Nederland betekent dit dat de kiemremmer nog tot 8 oktober 2020 gebruikt kan worden. Echter, de chloorprofam blijft nog jarenlang aanwezig in bewaarloodsen. Zelfs na een grondige reiniging van de bewaarloods, kan het middel tot (ruim) 15 jaar na laatste toediening nog vanuit het beton

en houten constructies vrijkomen. "Er is nog geen reinigingsprotocol om CIPC met zekerheid uit de loodsen te halen. Hoewel er vanuit de BO Akkerbouw wordt gepleit voor een tijdelijke maximale residulimiet (MRL), waarbij volgend seizoen (bijna) alle aardappelen verwerkt kunnen worden, adviseert NAJK om het middel nu al niet meer te gebruiken. Dit om problemen in de aankomende jaren te voorkomen", aldus Leendert Jan Onnes, dagelijks bestuurder NAJK met de portefeuille akkerbouw.

Visie NAJK op dierwelzijn intensieve veehouderij

De afgelopen periode zijn de standpunten opgehaald bij de leden met betrekking tot het dierwelzijn in de intensieve veehouderij. Deze standpunten heeft NAJK nu verwerkt in een visiedocument. Dagelijks bestuurder NAJK met de portefeuille intensief, Tim van der Mark, heeft hiermee handvatten om de gesprekken in de politiek en met het ministerie aan te gaan over dit onderwerp.

Een kleine greep uit de standpunten:

- > Er moet een praktisch stimulerend beleid worden gevoerd omtrent dierwelzijn.
- > Beoordeel dierwelzijn vanuit een breed perspectief.
- > Technische ontwikkelingen moeten gestimuleerd worden.
- > Dieren in de EU moeten altijd volgens Europese regels worden getransporteerd.

Lees het volledige visiedocument op: www.najk.nl/standpunten/NAJK-over-dierenwelzijn-intensieve-veehouderij